

Apostolische reis naar Sydney (Australië) ter gelegenheid
van de 23ste Wereldjongerendag (12-21 juli 2008)

Interview met paus Benedictus XVI tijdens de vlucht naar Australië

zaterdag 12 juli 2008

Pater Federico Lombardi s.j., directeur van het Persbureau van de Heilige Stoel en van Radio Vaticaan, leidde de vraag-en-antwoord sessie in.

Lucio Brunelli (Italiaanse Televisie – RAI): *Uwe Heiligheid, dit is uw tweede Wereldjongerendag. De eerste, laten we zeggen, die helemaal van u is. Wat gaat er door u heen bij de voorbereiding ervan en wat is de voornaamste boodschap die u de jongeren wilt meegeven? Denkt u daarbij dat Wereldjongerendagen het leven van de Kerk die hen ontvangt sterk zal beïnvloeden? En, ten slotte, denkt u dat de formule van deze jeugdbijeenkomsten op grote schaal vandaag nog steeds van belang is?*

Paus Benedictus XVI: Ik ga naar Australië met gevoelens van grote blijdschap. Ik heb de mooiste herinneringen aan de Wereldjongerendag in Keulen. Dat was niet louter een massaal evenement, het was vooral een grote geloofsbeleving, een menselijke ontmoeting in gemeenschap met Christus. We zagen hoe het geloof grenzen opent, hoe het echt een vermo-

gen heeft om de verschillende culturen te verenigen en dat het vreugde schept. En ik hoop dat dat nu ook zo zal zijn Australië. Daarom ben ik blij vele jongeren te zien en hen verenigd te zien in het verlangen naar God en het verlangen naar een echt humane wereld. De wezenlijke boodschap wordt aangegeven door de woorden die de slogan vormen voor deze Wereldjongerendag: wij spreken over de heilige Geest die ons tot getuigen maakt van Christus. Zo zou ik graag mijn boodschap precies richten op deze realiteit van de heilige Geest die in verschillende aspecten verschijnt. Hij is de Geest die werkzaam was in de Schepping. Het scheppingsaspect is zeer aanwezig, omdat Hij de *Creator Spiritus* is. Dat lijkt me een belangrijk onderwerp op het huidige ogenblik. Echter, de Geest is ook de inspirator van de Schrift. Op onze reis, in het licht van de Schrift, kunnen we samen

opgaan met de heilige Geest. De heilige Geest is de Geest van Christus. Hij leidt ons dan ook in gemeenschap met Christus en openbaart zichzelf uiteindelijk, zegt de heilige Paulus, in charisma's. Dat wil zeggen in een groot aantal onverwachte gaven die in de verschillende tijdvakken verandering bewerkten en de Kerk nieuwe kracht geven. Daarom nodigen deze aspecten ons uit om de sporen van de Geest te zien en de Geest ook voor anderen zichtbaar te maken. Een Wereldjongerendag is niet alleen maar een voorbijgaand evenement. Zij wordt voorbereid door een lange tocht met het Kruis en de Icoon van onze Lieve Vrouw. Deze tocht wordt op haar beurt niet alleen voorbereid vanuit organisatorisch gezichtspunt maar ook vanuit geestelijk gezichtspunt. Met als gevolg, dat deze dagen de culminatie zijn van een lang voorafgaand proces. Alles is de vrucht van een reis, van samenzijn op een reis die naar Christus leidt. Bovendien maakt de Wereldjongerendag geschiedenis, dat wil zeggen dat vriendschappen worden gevormd en nieuwe inspiratie wordt geboren. Zo zet de Wereldjongerendag zichzelf voort. Ik denk dat het dus erg belangrijk is niet alleen naar deze drie of vier dagen te kijken, maar ook naar de gehele reis die eraan voorafgaat en de reis die eruit volgt. In deze zin lijkt mij de Wereldjongerendag, tenminste voor ons in de nabije toekomst, een waardevolle formule. Zij bereidt ons voor om te kunnen begrijpen, dat wij ons met verschillende perspectieven en vanuit verschillende delen van de aarde naar Christus en naar gemeenschap toe bewegen. Zo leren we een nieuwe manier van samen verder trekken. In die zin hoop ik dat het ook een formule voor de toekomst zal zijn.

Paul John Kelly ('The Australian Newspaper'): *Heilige Vader, ik zou graag mijn*

vraag in het Engels stellen. Australië is een erg seculier land, met weinig religieuze praktijk en veel religieuze onverschilligheid. Ik zou u willen vragen of u optimistisch bent over de toekomst van de Kerk in Australië, of bezorgd en gealarmeerd dat de Australische Kerk misschien de Europese terugloop achterna gaat. Welke boodschap zou u Australië geven om haar religieuze onverschilligheid te overwinnen?

Paus Benedictus XVI: Ik zal mijn best doen in het Engels, maar ik vraag uw excuus voor mijn onvolkomenheden daarbij. Ik denk dat Australië in haar huidige historisch gegroeide samenstelling deel is van de 'westerse wereld', economisch en politiek. En zo is het duidelijk dat Australië ook deelt in de successen en de problemen van de westerse wereld. Het Westen heeft de laatste 50 jaar grote successen beleefd, economisch, technisch. Toch verkeert religie, het christelijke geloof, in zekere zin in een crisis. Dat is duidelijk, omdat de indruk bestaat dat we God niet nodig hebben, we kunnen alles wel alleen; dat we God niet nodig hebben om gelukkig te zijn, dat we God niet nodig hebben om een betere wereld te scheppen; dat God niet nodig is, we kunnen alles zelf. Anderzijds zien we dat religie altijd aanwezig is in de wereld en altijd aanwezig zal blijven, omdat God aanwezig is in het hart van het menselijk wezen en nooit kan verdwijnen. We zien hoe religie werkelijk een kracht is in deze wereld en haar landen. Ik zou niet simpelweg willen spreken van een terugloop van religie in Europa. Er is zeker een crisis in Europa, in Amerika niet in die mate maar toch ook daar, en in Australië. Maar aan de andere kant is er altijd een aanwezigheid van het geloof in nieuwe vormen, op nieuwe manieren. Misschien bij een

minderheid, maar altijd aanwezig, zichtbaar voor heel de maatschappij. En nu op dit historische ogenblik beginnen we te zien dat we God wel nodig hebben. We kunnen zoveel dingen, maar we kunnen niet ons klimaat scheppen. We dachten dat te kunnen, maar kunnen het niet. We hebben de gave van de aarde nodig, de gave van water, we hebben de Schepper nodig. De Schepper weerspiegelt zich in Zijn Schepping. En zo komen we ook tot het inzicht dat we niet echt gelukkig kunnen zijn en niet echt gerechtigheid voor de hele wereld kunnen bevorderen, zonder een maatstaf die werkt in onze eigen ideeën, zonder een God die rechtvaardig is en ons het licht geeft en het leven schenkt. Dus ik denk dat er in zekere zin in deze 'westerse wereld' een crisis is van ons geloof. Maar we zullen altijd ook een heropleving van het geloof krijgen, omdat het christelijke geloof eenvoudig waar is, en de waarheid zal altijd in de menselijke wereld aanwezig zijn, en God zal altijd waarheid zijn. In die zin ben ik uiteindelijk optimistisch.

Auskar Surbakti van SBS, de Australische televisie: *Heilige Vader, mijn excuus dat ik niet zo goed Italiaans spreek, dus zal ik mijn vraag in het Engels stellen. Er is een oproep geweest van Australische slachtoffers van seksueel misbruik door geestelijken om dit onderwerp aan te snijden en tijdens uw bezoek aan Australië verontschuldigen aan te bieden aan de slachtoffers. Kardinaal Pell heeft zelf gezegd, dat het passend zou zijn als de paus dat onderwerp zou aansnijden, en u zelf maakte een dergelijk gebaar op uw recente reis naar de Verenigde Staten. Zal Uwe Heiligheid over het thema seksueel misbruik spreken en verontschuldigen aanbieden?*

Paus Benedictus XVI: Ja, het probleem is wezenlijk hetzelfde als in de Verenigde Staten. Ik voelde mij verplicht erover te spreken in de Verenigde Staten omdat het essentieel is dat de Kerk verzoent, voorkomt, helpt en ook schuld ziet in deze problematiek. Dus zal ik in wezen dezelfde dingen zeggen als in Amerika. Zoals ik zei moeten drie aspecten duidelijk worden gemaakt. Het eerste dat ik noem is ons moraalonderwijs. Het moet duidelijk zijn, het was altijd duidelijk vanaf de eerste eeuwen, dat het priesterschap, priester zijn, onverenigbaar is met dit gedrag. Immers de priester dienst Onze Heer, en onze Heer is de heiligheid zelve en onderricht ons altijd. De Kerk heeft dat altijd benadrukt. We moeten nagaan wat onvolkomen was in onze vorming, in ons onderwijs de afgelopen decennia. In de vijftiger, zestiger en zeventiger jaren bestond er de idee van het proportionalisme in de ethiek. Dat hield in dat niets slecht is op zichzelf, maar alleen in verhouding tot andere zaken. Met proportionalisme was het mogelijk om bij sommige thema's te denken, bijvoorbeeld dus ook pedofilie, dat het in een bepaalde proportie een goede zaak kon zijn. Nu moet duidelijk gesteld worden, dat dit nooit de katholieke leer was. Er zijn dingen die altijd slecht zijn, en pedofilie is altijd slecht. In ons onderwijs, op de seminaries, bij onze permanente vorming van de priesters moeten we hen helpen echt dicht bij Christus te staan, van Hem te leren en zo helpers te zijn, en geen vijanden van onze medemensen, van onze christenen. Dus wij zullen al het mogelijke doen om duidelijk te maken wat de leer van de Kerk is, en helpen bij het onderwijs en de voorbereiding van onze priesters, in permanente vorming. En we zullen al het mogelijke doen voor de slachtoffers ter genezing en verzoening. Ik denk dat dat

de essentiële inhoud is van wat de uitdrukking zich verontschuldigen ('apologize') zegt. Ik denk dat het beter is, belangrijker, om de inhoud van de formule weer te geven en dat die inhoud moet vertellen wat er onvolkomen was in ons gedrag, wat we moeten doen op dit ogenblik, hoe we dit voortaan kunnen voorkomen en hoe we kunnen helen en verzoenen.

Martine Nouaille van 'Agence France Presse': *Eén van de onderwerpen op de recente G8-top in Japan was de strijd tegen klimaatverandering. Australië is een land dat erg gevoelig is voor dit onderwerp, vanwege de ernstige droogte en dramatische gebeurtenissen op klimatologisch gebied in dit deel van de wereld. Denkt u dat de genomen besluiten in dit verband tegen het probleem zijn opgewassen? Zult u tijdens uw bezoek hierover spreken?*

Paus Benedictus XVI: Zoals ik al zei in mijn eerste antwoord, dit probleem zal zeker present zijn op deze Wereldjongerendag, aangezien we spreken over de heilige Geest en dus over de Schepping en onze verantwoordelijkheden met betrekking tot de Schepping. Ik beweer niet in de technische aspecten te zullen treden die politici en experts moeten oplossen. Ik geef liever een essentiële vereiste aan, om de verantwoordelijkheden zichtbaar te maken voor dit onopgeloste probleem: namelijk het Gezicht van de Schepper in de Schepping te herontdekken, de aanwezigheid van de Schepper opnieuw te ontwaren in onze verantwoordelijkheden voor deze Schepping die Hij ons heeft toevertrouwd. Dit om het ethisch vermogen te vormen voor een levensstijl die we moeten aannemen, willen we echt de problemen van deze situatie aankunnen en

positieve oplossingen vinden. Daarom zou ik besef willen wekken van de brede context van dit vraagstuk, waarop passende antwoorden, die niet van ons afhangen, zullen worden toegepast door politici en experts.

Cindy Wooden van CNS, Catholic News Service: *Terwijl u in Australië bent zullen de bisschoppen van de Anglicaanse gemeenschap, die ook in Australië wijd is verspreid, samenkomen op de Lambeth Conferentie. Eén van de hoofdpunten zal zijn, mogelijkheden om de band tussen de provincies te versterken en te zorgen dat een of meer provincies geen initiatieven nemen die anderen zien als strijdig met het Evangelie of de overlevering. Er is een gevaar voor verbodking van de Anglicaanse gemeenschap, en de kans dat sommigen zullen vragen in de katholieke Kerk te worden opgenomen. Wat hoopt u voor de Lambeth Conferentie en voor de aartsbisschop van Canterbury?*

Paus Benedictus XVI: Mijn wezenlijke bijdrage kan alleen gebed zijn, en mijn gebeden zullen de ontmoeting van de Anglicaanse bisschoppen en de Lambeth Conferentie zeer nabij zijn. Wij kunnen en moeten ons ook niet direct mengen in hun besprekingen. We respecteren hun verantwoordelijkheden en wat we verlangen is, dat nieuwe verdeeldheid of breuken worden vermeden en een verantwoordelijke oplossing wordt gevonden, passend bij onze tijd en ook trouw aan het Evangelie. Deze twee dingen moeten hand in hand gaan. Het christendom is altijd eigentijds en levend in deze wereld, in een bepaalde periode. Maar het stelt de boodschap van Jezus Christus in deze periode tegenwoordig en levert daarom alleen een echte bijdrage aan deze tijd door trouw te zijn op een wijze die wel-

overwogen is en creatief en toch trouw aan Christus' boodschap. Laten we hopen, en persoonlijk bid ik daarvoor, dat zij samen de weg mogen vinden van het Evangelie in onze tijd. Dit is mijn hoop voor de aartsbisschop van Canterbury: dat de Anglicaanse gemeenschap in gemeenschap met het Evangelie van Christus en het Woord van de Heer antwoorden moge vinden op de onderhavige problemen.

© Copyright 2008 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: H. Lohman M.A.